

PEDESET BROJEVA ČASOPISA »CROATICA«

Časopis »Croatica«, prinosi proučavanju hrvatske književnosti, doživio je svoj pedeseti broj. Osnovan davne 1970. godine, namijenjen razmahu tada nanovo rođenu zanimanju za kroatističke studije, naš je mahom podebeo »žuti« svezak doživio, eto, i svoj trideset i prvi rodendan. Izlazeći u početku, tijekom šest godina, kao godišnjak, od godine 1976. »Croatica« je (su!) polugodišnjak, koji je do dana današnjega, s nešto zakašnjenja, izdržao svoju ambicioznu periodičnost. Tijekom tih više no trideset godina u »Croatici« je objavljeno četrinsto i pedeset većih ili manjih radova, od kojih su najvećim brojem, što opsegom što značajem, izvorne znanstvene rasprave. Te su rasprave bile i više no »prinosi«: otkriviši kakav nov podatak iz povijesti hrvatskog jezikoslovja odnosno književnosti, osvjetliši novom interpretacijom kakvu dotad slabo ili površno poznatu pojavu, nastojeći oko povijesnih sinteza određenih povijesnih razdoblja, ponudiši teorijske modele pomoću kojih je iz kakva novootkrivena kuta moguće snimiti određene književnoznanstvene odnosno jezikoslovne probleme, »Croatica« je bila središnjim historijskim i teorijskim časopisom naše kroatistike. Držeći se najviših filoloških kriterija, »Croatica« je, pored svega, bila i oglednim mjestom hrvatske filologije u najširem smislu riječi, kako i dolikuje jednom od uzornih časopisa Hrvatskoga filološkog društva. O opsegu znanstvenih istraživanja te o relevantnosti i živosti raspravljanih problema neka tihim govorom »suhih« podataka govori Bibliografija časopisa Croatica I. - XXX., objavljena u ovom jubilarnom broju, a o Croatičinu ugledu u svjetskim slavističkim krugovima neka posvjedoči i množina referencija u istorodnim znanstvenim publikacijama.

Povijest hrvatske kroatistike, bude li se ikad pisala, jamačno će pojavu našega časopisa kao prevažne i bitne dubovnopovijesne činjenice moći protumačiti i općim životnim okolnostima, tj. novoprobudjenim dubovnim potencijalima hrvatske zemlje, jezika, naroda i pučanstva u zadnjoj trećini 20. stoljeća. Ti su se potencijali pokazali dovoljno nosivima i produktivnima za nov život, što među nama i pred nama nastaje u uvjetima trećeg tisućljeća. »Croatica« će svojim budućim svescima i godišnjacima jamačno i nadalje biti jednako nosiv i produktivan indikator.

Znanstveni časopisi filološkog smjera nerijetko se bore s nesavladivim poteškoćama glede ažurnosti i novčane podloge. I »Croatica« je tijekom više od trideset godina izlaženja bila više ugledna siromašica no razmetna bogatunka. Takvim se statusom može objasniti mnogo toga, od ustrojstva pojedinih brojeva, preko suradničkog kruga, do posve praktičnih pitanja redovitosti pojavljivanja odnosno periodičnosti u strogo informatičkom smislu. Zanimljivo, »Croatica« je, kao i čitava znanstvena udruga Hrvatsko filološko društvo, bolje prolazila u »nemilim« nego u »milim« vremenima. Povijesni fenomen sui generis!

Netom prije izlaska dvobroja 49-50 iz tiska, hrvatsku je javnost zatekla vijest da je na vječni počinak otišao Mladen Kuzmanović, jedan od utemeljitelja, dugogodišnji »tehnički urednik« i doživotni suurednik. Bio je Kuzmanović duša (i) našeg časopisa, o čemu može posvjedočiti potpisani urednik, posebice u doba između 1976. i 1986., kada je »naš dvojac« osamljeno veslao po nimalo glatkoj površini povijesnoga mora. Neka mu u prigodi ove obljetnice bude učinjena pravda, koju je i životom i djelovanjem potpuno zaslužio, a »Croatica« neka mu bude jednim od mnogih vijenaca koji će, spleteni, preostati hrvatskoj znanosti na korist, a njemu na slavu i diku.

A. S.